

Изази три
пут у месецу
на 1 табаку.

Претплата се
шаље напред
уредништву

Неплаћена
писма од не-
редовних до-
писника не-
примају се.

ПАСТИР

За све српске
крајеве стаје
на годину
60 гр. или
6 ф.ор. на по
године 30 гр.
или 3 ф.ор.
на три мес.
15 гр. или
1. ф.ор. и 50
новчића.

ЛИСТ ЗА НАУКУ И КЊИЖЕВНОСТ ДУХОВНОГ САДРЖАЈА

ИЗДАЈЕ И УРЕЂУЈЕ РЕКТОР ВОГОСЛОВИЈЕ ПРОТА Никола Поповић.

САДРЖАЈ: — Поздравна реч. — Беседе. — О Ресавским обичајима. — Чудотворно пронађење. —
Некрози. — Јавна благодарност. —

ПОЗДРАВНА РЕЧ

којом је епископ шавачки г. Мојсије пресрео његову светлост
господара Милана Обреновића у Обреновицу 5. ов. м.

Светли Господару!

Велика је и безгранична милост божија, којом он награђује народ који њега не заборавља, који га поштује и по његовим законима живи. Различити су путови по којима он ниспошиље на народ своју милост и чини га срећним. Срећан је народ ко га је Господ обдарио животом и здрављем, кад је благословио његова поља изобилним плодородијем, кад је утемељио у средини његовој побожност и смирење, љубав и услугу, мир и правду; али венац награде, који се шаље народу моћном десницом божијом јесте онај тренутак, оно време, кад он види у средини својој помазаника божија, изабраника свог, милог и обштељубљеног Господара свога.

Ти негледаш на тешкоћу пута и непогоду времена; љубав твоја к народу твоме све препоне одклања да уважиш племенита ссећања љубави твог верног народа, који Те жељно очекује и погледа, радостно срета и дочекује.

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
А
Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

Обшта радост и весеље наше, наша оданост и верност нека најсвечаније кажу оно, што нису кадра исказати уста смиреног молитвеника Твог: да те волимо и љубимо као најсветији аманет и највећу узданицу народа србског. Са молитвама и свештеним гласом свете цркве хиљада гласова верног Ти народа, поздрављају Те, светли Господару, *са добро нам дошао*, и искреном срдачном жељом, да нам долазиш у здрављу дуго и за много и поживиш на многаиа љета. Амин.

ДРУГА РЕЧ

Његовој Светлости од истог говорена у Валеу.

Светли Господару!

Ево се испуни душевна и срдачна жеља племенитих грађана ваљевских, да те виде у средини својој и срећни се осећамо, што си Ти већ међу нама. Поред тешке бригае о благу твог народа, која брига још и сада обузима твоју млађану и узвишену душу, поред великих трудова твојих у делу науке, којом се стараш придобити знања, ради блага и среће Твог верног народа; Ти као светли анђео посећаваш ближа и удаљена места срећне Србије Твоје, носећи народу Твоме утеху и радост.

Над овим вертоградом божијим, негда је сунце помрчало од зудума и неправде непријатеља србског народа, но безсмртни и велики предци Твоји са слогом народа, разгнаше густу таму са сунчане светлости, и данас, како лено сија сунце славе и слободе над овим местом, гди је хиљадама мученички жртава за слободу пало. И као што величанствени излазак сунца буди и оживотворава природу, тако и Твоја висока посјета крепи и снажи, одушевљава и покреће срца народа Твог источнику радости — племенитих

тежња, — сјајне и велике будућности, која је тесно везана са милим именом Твојим.

И сада у слози и братинској љубави сви редови свештенства, чиновника и грађана са светом црквом радостно Те поздрављају са добро наш дошао, верно и по најмилијој жељи и осећањима своје душе и срца желети многа љета. Амин

БЕСЕДА

на свету Петку *).

(О жени.)

Браћо! Христос узима десет ђевојака за причу. То смо чули из св. јеванђеља. Обилато је ту поучење за нас. Но ако и имаде ту науке за мушко и женско, за мудро газдовање и, за душевно спасење: опет ћемо излишити само *женско*, те ћемо говорити о значају и позиву жене у друштву. Овлашћени смо на то и горњим примјером христовим, и овом (женском) светковином нашем!

Прије свега ваља да утврдимо постанак њезин. У реду створа божјијега видимо ми жену у шести дан поред чојека. Бог је створио Адама и Еву и, једнако их је благословио! — Права дакле њиова су једнака! Али кад падоше ти праоци наши у греоту, њи је Бог оба двоје из раја изтиерао. — Жену је Бог покорио под власт њена чојека. —

Толико знамо ми из библијске повјести о жени. Учители наше вијере православне добро нам казују, да је први чоек својом греотом много изгубио од своје духовне и душевне снаге; али зато опет није се човек сасвим уништио. За добра дела остало је чојку још доста и воље и снаге. Јест, јест; морадоше људи (први) прерађивати се својем трудом, морадоше они из земље вадити своју храну. —

* Говорено у (Горњем) Карловцу, протојер. Ник. Беговићем.

Тако им је то Бог рекао.... Ма ако је било посла, зато је било и тежака! Рад и посао међу сложном дружином није проклетство; већ је рад и посао сложном друштву благослов и срећа. Неречемо ли ми Србљи: „Бјеле руке туђи посао милују.“ „Тко ради — Бог не крати.“ Само у зла господара дугачак је дан, а зашто? Јер зао господар „неда сјести нити починути.“

Давори, брате Србине, збиља дуга ли дана у зла господара! Него да се обазремо још часком на прве људе, и да огледамо тај стари коријен зла, које свијет мори, и како се од тога зла отимаше људи у обште, а Србљи на по се. Толико ваља да приберемо овђе. Кратко ћу рећи само ово:

Лукави ђаво навео је чоека у рају на греоту. — Чоек је тонуо све то — дубље у плетке ђаволске, ум потавње у чееска, разум се помрси, памет ослаби, савјест огрубље сва душа богодана паде под власт ђаволску. Брат убија брата. Јачи гњечи слабијега. Отац не зна себи разлога. Сии се оцу безобразно руга. У томе метежу и грешној смутњи жени се ни за име више незна. — Жена се сва изгубила у самовољи чојековој! — Казне божије удараше опаки род људски: стријеле и громови удараше... Потоп смете нечисти род... Али не пропаде и сіеме ђаволско...

Страшни ударци потресаху цијелим створом, и — сва се природа прибираше под власт божијега закона. И чоек се разабра!

Бог се смилова на *разкајаног* свога мјезинца, и посла одабране људе за учитеље међу свијет. — Из чоека *вјера* проговори... те важеље своје рајске *словоде*...

Тако, видите браћо, различни народи по широком свијету окренуше како који боље и љепше знаде и уміеде, велим: окренуше народи да Богу служе: „Не би ли се раја достајали!“ —

Станимо часком овђе. Наша је ријеч поглавито о жени. Што је гођ књига прибрала по широком свијету од пам-

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

тивнијека о жени, све то показује, да Бог није створио жену — да робује; већ је Бог створио жену — да другује, и — сложно ради са другом својим. Тако нам то и сам Спаситељ препоруча у данашњем јеванђељу: мудре ђевојке ваљано спремају своје свијетилке, и готове чекају на свадбу своју — на друга свога! Лијење пак и немарне ђевојке не ће ни да позна Христос. — Санљиву ђевојку Србин не воли! — Узмимо најкраће све скупа што књига пише, што стари људи причају, што се уз гусле пјева, па кад све то на прсте пребројимо, онда је добра жена оваково: стидљива, паметна, вјерна, побожна, ваљана, чуварна, мудра на бесједи, умерена, чиста.

Све те врлине красише и нашу св. Петку. Петка је била вршњакиња св. Савве. Србљи су њи обадвоје били. Петка се наша у Призрену родила. Она је остала сиротица иза мајке своје; оца свога додворила је до његове смрти. Тако је испунила своју дјетињу дужност. У то доба појави се св. Савва у нашем србском народу, те приону науком и сваком добротом да утврди вјеру православну код народа и, учврсти србску краљевину против туђинске силе, и домаће опачине. — Одмах ступи и св. Петка своје народу у помоћ са топлом молитвом и живом вјером. — Бог праведни благослови дјела и труде Саввине — и, прими вјеру и молитве наше светице. Те је Србина прославио сваком срећом и напредком добрим. Само у тако пробуђеном и омилованом народу могао се родити србски цар Душап Силни. Он подиже царску столицу у Призрену — у Петкину завичају. — Србска је царевина била и велика и славна. И данас још познаје се Србину на лицу да је некад царовао!...

Да, браћо! давно је св. Петка живила, има томе већ пуније шест сто година. — Па опет је овај примјер тако млад и снажан, да нам и данас уз њега се срце подмлађује и душа расте и појачава! Ево томе свједока у овоме нашем збору; у овој цркви, која је на име и славу св. Петке по-

дигнута о трошку и тешком зноју србском; у светој молитви и побожним заветима нашим. Све су то лијепи докази, да се Србин клања само чистој врлини, светињи и истини. — А све је то добит од наше вере православне, која нас невиђено спаја на великом простору славне царевине Душанове у једно тијело хришћанско, србско, брџинско!!

Гест и нама је лукави ђаво много сиеме подбадио изпод црног скута цариградскије калуђера и римскије фрџатара. Црне те утворе доносише нам само омразу и неслогу. Они доведоше на нас своје старе савезнике — крвожедне Турке. Па које јаде премучисмо од несретнога Косова, неможе се то све изрећи у овоме кратком часку, а не би писар ни за годину дана изписао свију несређа нашије. Кратко ћу ја само према задаћи овој мојој овлико рећи: Калуђери грчки понизише свети живот домаћи, понизише нам жену до презирања и мучења, и на зло научише Србина те рече: „На псето замани — а по жени удари.“ — Римски фрџатри крај све те погани подкопаваше нам још и веру живу, булазније: „да чоек не може лица божијега виђети, који не верује у папу римскога.“ Турци — затворише жену и заробише је. —

Тако нам браћо, никада туђин сређе не донесе, и стари наши право нам казаше: „Тешко лонцу, из села зачине чекајући.“ — „Нема брата, док не роди мајка.“ — „Дуга дана у зла господара!“ —

Моја браћо! Ја видим да би ви радо мене и дуље слушали; али ћу свршити, да вас не заморим одвише. Још један пут велим: да сваки чоек носи у себи своју сређу и несређу. У сређи те брате, Бог помаже, а несређу ђаво спрема. Казивао сам ја у почетку ове бесједе моје, како је чоек рај изгубио, кад се са ђаволом удружио био. Љуто је чоек патио, док се није опет Богу окренуо. Неправда је свагда била највећа кривда. У ранама својима чоек је једва веру опет нашао и, за слободом се упутио. Слободу ову

Спаситељ је најаче протумачио кад је рекао : „Што ти није мило, не чини другоме.“ Није Бог рекао човеку да жену своју злостави; већ је Бог рекао да човек своју жену поштује као друга свога, да је храни и од зла брани као своје тело. Лијепо србска мати савјетује своју кћер: „Бој се Бога па мужа.“ Милована жена не ће ти бити лукава ни невіерна. Само злостављена неіач помаже се лукавством против својег крвника. Тако је у кући — тако у држави.

Повраћајте, браћо, стари ред у ваше нове куће. На домаћи се неред љуте тужбе подижу. Немој брате, снау просити меденом бесједом, а дочекати грком вечером. Ако ти је снаја дошла у кућу, она је дошла да снаује, а није дошла да робује. Правично подијелите домаће послове, па право дијелите ако само залагај један имате. „Гладна је снаша татица.“ Ви стари, старите у памет. Ви млади, не потиријте стида и поштења. Нек вам је свима свагда на памети св. Петка, која је Српкиња била, и, посветила се за своја добра дела. Сложан народ царевине гради! Зборуј народе, али — у збору и договору. Договор ће донијети срећу и благослов, а пијанство срам и греоту! За туђу се муку не приваћај: туђа мука готово проклетство! Амин.

Б Е С Е Д А

на парастосу погинувшим хришћанима на острву Кандији.

(говорио у лозничкој цркви Дим. Поповић свешт. ковиљачки.)

Сладак је живот, мили су бели дани, красан је век, нашег земног бића. — Но само ти, света слободо, Творцем дарована, уливаш човеку милину, сладиш му дане његовог живота, без тебе живот је наш црном тугом покривен, преиспуњен жалашћу, напуњен једом и чемером. — Зар може човеку што несносније бити, но кад види, да га њему раван презире, кињи га и газе, — кад види, да крвљу стеченом

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

WWW.UNILIB

имовином задовољава само несите страсти, свог највећег душманина, пред којим је играчка и сами живот његов. Заиста такво је стање несносно и унижавајуће за човека, унижавајуће за његово достојанство, на које га Господ Бог, као своје најљубазније створење узвиси. — Но нек немисле тирани, да са притиском и гњечењем могу сатрти у човеку посве, божанствену искру слободе, не, заиста не могу, јер је она чедо божие, она живи вечно, јер је вечан Онај, који је човеку даде, — њу није кадра сила бесноће за навек уништити. И међу самим од векова подјармљеним народима, искрснуше славни јунаци, који више цене слободу народа свог, него и сами живот свој, па ма слаби и нејаки, остављени и заборављени од свију, с тврдом вером у Бога, с поуздањем у своју праведну ствар, устају одважно, да раскину ланце ропства, да обнове слободу своје миле домовине, — то су људи достојни поштовања нашег, достојни поштовања сваког свестног човека.

Пример редког јунаштва и пожртвовања, достојног поштовања сваког, коме је мила и драга слобода, показаше делом врли борци и јунаци кандијотски. — Колико времена само, ова шака чврсти и челични људи, развивши заставу слободе, дан ноћ на оружју стоји, да створи срећу, да утврди слободу домовине своје. Део један, ових витешких бораца за слободу, изнемогао у борби против бесног непријатеља, побеже са голим животом са острва, од старине почитованом манастиру Архидиону, да бих само живот сачували, и ове честити старешина манастира, прима у братско закриље.

Ал' заклети непријатељ, није се наситио, потоцима проливане крви. нејаке дечице, и слабог женског пола, на мученичком острву Кандији, но јуриша, са огромном силом и св. манастиру, да лиши живота и ове невољнике, да покаже свету, како Турчин и у деветнаестом веку, разноси на сабљама, нејаку децу и слабе жене.

УНИВЕРЗИТЕТСКА

БИБЛИОТЕКА

Славно дело архадијонских јунака, оста ће на веки пример редког пожртвовања и јунаштва. Шака људи незнатна, стаде на супрот сили од толико хиљада, бајонетима и топовима оружане војске, и напоследку видећи да страшном зверу не могу одолети, заверише се јуначки погинути, а непередати се у шаке непријатељу. Утврдивши заверу последњим братским пољубцима, решише се ту и живот скончати. Старешина манастира, запали у подрумима манастирским барут, и у једном тренутку одлетише у ваздух, ови мученици за крст часни и слободу свету, али и непријатељ плати живот њихов, животом хиљадама својих војника.

Заиста славно је дело, ових браниоца свете слободе, достојно почитања свију, а много више од нас; јер је борба њихова против истог оног непријатеља, под кога јармом проводи чемерни живот, толико наше рођене браће, — против непријатеља, од кога је и овуда до скоро текла потоцима невина крв, наших дедова и прадедова.

Честити и свети духови кандијотских мученика, који се славно бористе и умресте за свету ствар, — слободу народа вашег, — примите и од нас ову последњу почасти, нека вам се светле ваше праведне душе, пред престолом вечне правде, као што делом засијасте на земљи, и показасте свима нама, колико смо дужни почитовати, слободу свог отачаства и народа. — Тресак, који раздре околину архадијонску, и прими јуначка тела храбрих бораца, огласио је честити пример јунаштва целом хришћанству под игом турским, а дух кандијотских мученика, дух Гриваса и Партенија, нека распламти дух слободе, по целом подјармљеном хришћанству.

Спаситељу Свемогући! који си на крсту умро, да би правду и слободу међу људма утемељио, молимо те, прими душе ових славних бораца, и уведи их у срећне дворове Твог небесног Отца, где нема плача ни уздицаја, но где живот вечни царује. Амин.

О неким хрђавим обичајима наших Ресаваца.

(Од М. Ђ. Радосављевића свешт.).

(Продужење.)

4., О кумовима новорођених.

Кумство је сродство велико, то зна цео наш народ; и колико он поштује кумство види се отуда, што оне породице, које су везаке сродством кумства, не ће да се узимају ни преко осмог степена.

Погрешка је само велика код народа та, што он сматра за кума само оно лице и овога породицу, с којим се по србском обичају окумио, т. ј. с којим је ломио погачу и говорио му до трипута: „Примај Бога и св. Јована“; другим речма — он само то лице и овога породицу признаје за сродство; а оно пак лице, па разуме се и овога породицу, које је из друге какве породице позвано да ново-рођеном младенцу буде воспријемник — кум, — он не сматра за сродство; те с тога такове породице и при закључивању брака ово не узимљу у обзир. А ово је веома грешно. Јер по правилима наше св. цркве, оно је прави воспријемник, који младенца при св. крштењу држи и из св. купјели на своје руке прима, и сматра се за духовног оца новорођеном младенцу, по чему и породице: воспријемникова и ново-рођеног одмах се везују сродством, на које се при закључивању брака до 8-га степена пазити мора, као год и код крвног сродства.

Ја не знам потпуно одкуда се у народ увукао тај обичај, да се за воспријемника новорођеном узима лице из које било породице, управо ко се пре нађе, и да се после то лице не сматра ни за какви род; и за чудо ми је да је баш у Ресави овај обичај највише распрострањен.*) Јер овде,

*) Да ли и овај обичај мало по мало није од Влаха примљен, будући се зна, да у нашем народу где нема Влаха, ретко која породица да нема фамилијарног кума?

узевши укупно и Србе и Влахе, ни десета породица нема фамилијарног кума те да се за сродство знати може; већ сваки узима за воспријемника новорођеном свом младенцу лице које замаши (највише се узимају девојке и бабе.) Те тако један човек који има пешесторо деце, има толико и кумова. Па с тога дешава се, да је данас неко био воспријемник, а сутра се већ свађа и пеује са оцем или братом свога кумчета. Но то су тако рећи маленкости према ономе, што се лако може случити, да један младић, који је био воспријемник, узме сестру свога кумчета, или пак да воспријемникова сестра или кћи пође за брата или стрица кумчевог. А ово све долази од неразумевања: *ко се управо сматра за воспријемника — кума; — па зато често и иетрва иетрву позивље да јој буде воспријемница младенцу.*

Правила црквена веле: да се они младенци, којима је једно лице било воспријемник, ма да породице младенаца иначе у никаквом сродству нису — сматрају за брата и сестру, будући од једног духовног оца произлазе. Али се то овде незна; а и какви се рачун може о томе водити, кад скоро у сваком селу нађе се по нека беспослена бака, која за љубав масних ручкова, крсти преко године по десеторо које мушке, које женске доце; па ова деца доцније не само не држе се ни за какви род, него се још и узимају?

Па ко је свему ономе крив? Да ли народ, што не слуша свештенике, или свештеници, који не ће народ да обавештавају?

На ова питања може данас и најпростнији из народа одговорити, па с тога држимо да не ће бити од потребе на овом месту ову ствар објасњавати. Само толико у хатар истине нека нам је слободно рећи, да има доста свештеника, који не само о овоме, но и о свему што је хрђаво, обавештавају народ, па народ ипак продужује чинити оно, на шта се навикао. Глас свештеников свагда је „глас вапнијућега у пустињи.“ А и како ће се слушати глас онога,

који је принуђен да је у вечитој распри са онима, којима по свом опредељењу треба да је у свему прави учитељ?

Од наше владе, којој је добро познато са што неможе свештенство данас народу да користије и која тако патриотски за народ ради — утврдо се надамо, да ће што скорје учинити, да једном нестане узрока, који свештенству смета те не може да буде оно што треба да је народу, одредивши овоме — свештенству — систематичну плату сходну његовом трудном и високом позиву.

5. 0 недржању црквом установљених празника.

Написано је досада више чланака о томе, како наш народ многе дане преко године празнује које црква није обележила за празновање и како због тога много губи у економији. У свима тим чланцима световало се народу, да једном престане светковати дане без икаквог узрока а на грдну штету своју. — Да ли су ове јавне опомене штогод припомогле, или је сам народ увидио погрешку своју, — еле свакако сада се много мање светкују тако названи „бабски празници“, но пре. Потоме дакле као да се сада неувиђа потреба да се народу (бар овде у Ресави) много предикуюје да несветкује дане, који нису за светковање означени; премда их (но у малом броју) има и сада који се боје: Вартоломије, Пољубраније, Прокопља („та како би се смело радити, кад тада копни и камен у води?!“ говоре они), Огњене Марије и т. д.; али као да ће и ови скоро увидити погрешку своју. — Но што би на овом месту имго напоменути и што ми је управо и дало повода да ово пишем, то је, што је сада народ у Ресави, почевши да несветкује тако назване „бабске празнике“, почео у исто време да несветкује многе дане који су црквом означени за празновање а нарочито света недеља непразнује се као што треба. *) А за све ово кривица је до општинских су-

*) За све остале и које како; али влашке жене баш ни један дан не светкују изузимајући петак. У тај дан оне не ће да

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

WWW.UNILIB.RS

дова, који се нимало необзиру на то, што је грађ. законом забрањено да се о празницима и недељама ради.

До душе, има кметова који доста и мотре да се о празницима неради, али су такови врло ретки; те тако кад се у опште узме, може се рећи да народ не држи празнике као што хришћанима доликује. (Та помислите молим вас, кад Власи други дан Ду'ова копају кукурузе!).

Да би се народ с једне стране навикао, да непразнује „бабске празнике“, а с друге пак, да не ради у дане, који су црквом опредељени за празновање, — најбоље могу припомоћи среске старешине, јер се њихова реч у народу лепо слуша. А осим њих могу доста и свештеници учинити, али то онда кад се из садањег положаја извуку, јер ми у више прилика говорисмо, да се свештеници засада у народу не слушају.

(Наставиће се.)

Чудотворно пронађење.

Начелник окр. алексиначког доставио је до знања г. министру унутрашњих послова съедујући чудновати појав у реченом округу, коме се научењаци овог доба чуде, но коме се клања и служи благоговјесно чувство хришћанина.

„Нека Наста, пише окруж. начелник к г. министру под 10. јул. т. год., жена Проке Костића пољака из Бање, пре месец дана по неким знаковима који су јој се по уму показивали, пронашла је у атару општине бањске, до саме границе атара села Ресника, више воде рипањске у месту званом „Манастиришче“ собом копајући (у чему су је и остали људи драговољно и без ичије заповести подпомагали), неку зидину у земљи која по све изгледа на слику некадашње цркве или манастира.

раде никакав посао, а на све друге празничне дане: преду, швиу, везу, перу кошуље и т. д.

„Ову, Настом пронађену зидину, непрестано многобројни свет не само из овог, него и из оближњих округа а нарочито из књажевачког, па и страни гости који се ради купања у Бањи налазе, — походе, свеће пали, прекажује, Богу се моли а по неки и новце оставља, тако да се до сада већ око 10.000 гр. чар. скупило, који се новац у рукама обштинне бањске налази.“

Осим тога средњи старшина бањски извештем од 4. јула № 2020 јавља, да су се неки похођењем тога места помогли, а на име: Видоје Јовановић онд. који није могао добро очима видети, пошто је једном води, која близу тог места извире очи омио, одмах је врло лепо прогледао. Милија Миливојевић трговац из Књажевца који је рамао и на штакама ишао и син неког Стевана Николића из Књажевца, који је такође у ногама рамао, опоравили су се тако да сада без штаке иду. И једна девојка кћи Милића Милосављевића трговца из Бање која је посведневно имала падајућу болест, па је на тим зидинама пешест ноћи ноћила, помогла се и она тако да јој сада та болест коначно престала.“

Јављајући ово, г. начелник јавља и то, да је речени чудотворан појав дошао до знања и конзисторнији неготинској и да је ова већ предузела могућа питања, како ће тај предмет боље да се изцрпи и да се предузму какви државни надзори, те да се на том месту подигне каква црквица или манастирчић, ако већ то постоји, као што се говори, да тамо тако много света добива благодатно изцелење. — Жели ти је да наша виша духовна власт непропусти ово из вида...

Некролог оцу Саватију

(од Светозара Б. Поповића.)

У самртним песмама (при опелу), које је даровити Дамаскин написао, видимо, да смрт тај ужасни период људског

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

живота никога нештеди. И из искуства то ми знамо, јер, дал' има људи који су живи, и који су од ужасне косе смрти поштеђени? Кога има од рођених, да није ово-земно времено биће променуо за вјечно, — небесно? И цар и књаз и богат и сиромах и стар и млад одлазе тим путем, као што неувели венац песама дамаскинових говори.

Велимо, да смрт прекраћује пут живота свакоме, па и нашег врлог оца Саватија не поштеди, него га у 25-ој години одсели у крило оца небесног.

Покојник, рођен у селу Смиљевцу (Трћима), није могао заостати, као његови вршњаци задовољавајући се простим животом. Његова душа жудила је за нечим већим, а мисао му је била та, да колико му силе допустиле буду обогати се знањем. У великој оскудици, а послужујући и учећи се, сврши три гимназијска разреда у Београду, са ваљаним успехом, па немогући више тако чемерно и скучено живети и учити се измоли се од школе и постане учитељем у рудничком округу у Шутцима.

Ваљаност његову, као учитеља, доста је оцртао г. Стеван Д. Поповић, писар у просвети у „Србији“ у мају месецу, говорећи о школама у овој години.

Ваљаност његова и као свештеником угледала се, али не траја тако дуго. Покојник и ненаврши две године свога светог служења но 28. Априла пресели се са овог привременог живота у вјечни покој, у најлепшем цвету младости своје.

Покојника, осим родбине његове и познаника, и парохијани оплакују, као свог врстног и ваљаног свештеника, — но укучно да рекнемо: „лака му црна земљица.“

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ.

Нашој цркви крчмарској у округу ваљевском срезу колубар. драговољно приложише и то: за јеванђеље у кадифи обучено на велико коло гг. Рафаил Ковачевић местни свештеник, Стефан Је-

шић председатељ обштине, Љовица Бошњаковић члан обштински, Дамиан Вујић, Павле Станковић, Урош Станковић, Симо Суботић и Велимир Ковачевић по 1 ₯ ц Никола Јакшић 24 гроша. Вуица Живковић, Илџа Марковић, Велимир Никић, Ђеремџа Исидоровић и Ђеремџа Марковић по 20 гроша. Вићентије Милинковић и Аксентије Суботић по 15 гроша. Живан Урошевић из Брежђа један петрахиљ у вредности 3 ₯ цес. Богдан Кевић и Велимир Ковачевић један појас у вредности 2 ₯ цес. Стефан Ђешић мали требник у вредности 1 ₯ цес. Димитра супруга Вићентија Милинковића једне наруквице у вредности 1 ₯ цес. Јована супруга г. Рафанла Ковачевића свештеника, једно кандило од кинеског сребра, воздух и покрвач на путиру у вредности 7 ₯ цес. Добривоје Ковачевић и Крета Средојевић једну прангију у вредности 5 ₯ цес. Воселин Богдановић трговац из Ваљева једну кадоницу у вредности 2 ₯ ц. Стојка супруга поч. Милинка Рулића један покрвач на часну трапезу у вредности 100 гроша. Живко Товилов. ћ икону светог школе у вредности 40 гр.

Поред искрене молитве к Богу татори цркве крчмарске заједно са свештеником овим дародавцима јавно благодаре.

Илџа Аврамовић и Наста, зупруга Милутина Цајића, обоје из Сикола среза и округа крајинског, поклонили су цркви сиколској један полвјелеј у вредности 480 гроша. Свештенство и татори цркве сиколске на овоме им поклову јавно благодаре, молећи се Богу, да и њима поклони сваку добру срећу и напредак.

Читаоцима „Пастира.“

И последњи пут молимо ову господу, која нам још дугују од ове па и прошле године, да нам пошаљу новце за „Пастира.“ Ђер код такве неуредне исплате, гди н. пр. преко 500 листа шаљемо, а ни 200 још наплатили нисмо, нџие нам могуће одржати листа.

Уредништво.